

Universitätsbibliothek Paderborn

Thesavrvs Casvvm Conscientiæ

Continens Praxim exactissimam De Censvris Ecclesiasticis, Aliisque
Poenis, & Canonicis impedimentis, in Septem Libros distributus ...

Sayer, Gregory

Venetii, 1627

xij. De impedientibus eos, qui victualia, & alia necessaria Romam
conuehunt.

urn:nbn:de:hbz:466:1-13883

none infideles, & heretici prohibentur fieri certiores, est statutum temporalis, non solum totius Christianitatis, & fideli Catholice & Ecclesiæ, sed etiam cuiuscunque particularis Regni, Provincie, Ciuitatis, &c. Quo etiam modo intelligendum est, quod additur de consilio, fauore, & auxilio, quod cedit in damnum, & perniciem Christianitatis in communi, aut etiam aliquius Regni, & Provincie, aut Ciuitatis, in particulari.

36. Octauo reuocantur Privilégia concessa quibuscumque Domini, Principibus, Rebus publicis, aut alijs personis priuatis, ut enim notant Sylvest, in verbo, excommunicatio 7. numero 58. excommunicatione 21. & Tabiena, verbo, excommunicatione 6. §. Sexto, & Cardinalis Toletus in explicatione Bullæ cœnæ §. quinto, dubio t. Genuenses olim habuerunt privilégia a Nicolo Papa, & a Sixto IV. & Veneti a Martino V. deferendi quædam prohibita ad Turcas, & Saracenos; & simile Privilégium concessit Iulius Papa II. Genuensibus ut possent portare stannum, æs, plumbum, electrum, & similia, que privilégia per Bullam cœnæ Domini reuocata sunt.

De impedientibus eos, qui vietualia, & alia necessaria Romanam conuehant. Cap. XII.

S V M M A R I V M.

- 1 Impedientes eos, qui vietualia, & alia necessaria ad usum Curia Romane conuehant, in Bulla cœnæ excommunicantur.
- 2 Excommunicatio octaua Bullæ cœnæ, quas personas comprehendat.
- 3 [Curia Romana] nomine quid intelligatur.
- 4 Maleficia ex voluntate, & proposito agentium distinguuntur.

7 Excommunicatio Octaua fertur in hæc verba: Item excommunicamus, & anathematizamus omnes impudentes, seu inuadentes eos, qui vietualia, seu alia, ad usum Romane Curiae necessaria adducunt, ac etiam eos, quine ad Romanam Curiam adducantur, vel afferantur, prohibent, impediunt, seu perturbant, seu hoc facientes defendant, per se, vel alios, cuiuscunque fuerint ordinis, præeminentie, conditionis, & status, etiam si Pontificali, seu Regali, aut alia quanis Ecclesiastica, vel mundana præsumant dignitate.

Convenit istius materia ex Caietan. verbo, excommunicatio cap. 19. est sacrilegium, quo offenditur fides Apostolica in suis vietualibus, & in alijs ad usum Curiae Romane necessarij. Personæ principales sunt haec quinque: Primo, Impedientes eos, qui vietualia, & alia necessaria ad usum Curiae adducunt. Secundo, Inuadentes eosdem. Tertio, prohibentes, ne predicta ad Curiam adducantur. Quartio, impudentes haec adduci. Quinto, perturbantes ne ad Curiam afferantur. Vide, vt notauit Caieta, primo prouident hominibus. Secundo rebus adducendis. Persona accessoria vna ex primitur, scilicet, defendantes per se, vel per alios, qui predicta faciunt. Que omnes persona huic censuræ subjiciuntur, cuiuscunque gradus, status, dignitas, & præminentia Ecclesiastica, vel mundana fuerint. Canon autem iste in Bulla cœnæ fuit saltem, a temporibus Martini V. vt patet ex S. Anton. 3. par. titu. 25. cap. 72. & eius etiam mentionem faciunt Sylvest, verbo, excommunicatio 7. numero 68. excommunicatione 22. Tabiena, verbo, excommunicatio 6. §. Duodecimo, versic. Sextus casus, Caietan, verbo, excommunicatio, capit. 19. Martin. Ledeim. 2. 4. quæstio. 26. artic. 2. pag. 356. in Bulla Iulij III. & Sotus 4. dist. 22. q. 2. artic. 5. post conclus. 5. in Bulla

Pauli Papæ IV. Nauar. in Manual. cap. 27. num. 64. in Bulla Gregorij XIII. sub anno 1584. qui Canon addidit aliud genus personarum, scilicet, exigentes, seu soluere facientes aliquid pro delatione predicatorum, qua tamen personæ non continentur in hac Bulla Cœnæ Clemensis VIII. sub anno 1598.

3 Circa hunc Canonem duo sunt obseruanda; Vnum est. Nomine Curia, non solum intelligi solam familiam Papæ, sed etiam omnes, qui sunt eius sedis tribunales; ita vt Curia significet locum, in quo geruntur negotia, & lites.

4 Alterum est, Canonem hunc non comprehendere eos qui faciunt actiones in eo expressas, nisi faciant animo impendiendi, ne hoc ad Romanam Curiam adducatur; vt enim Caietan. & Nauar. vbi supra, & Alfonsus Viualdus in expositione Bullæ cœnæ numero 71. eos secundus, & Cardinal. Toletus, §. 6. in fine. & Sebastian. Medices, par. 2. Summae titu. 9. quæstio. 78. numero 206. notant maleficia ex voluntate, & proposito distinguuntur; unde si Gubernator alicuius Ciuitatis, consules patriæ utilitati, & abundantiae, prohiberet ne quis extrahat de Curitate, aut prouincia fruges, & huiusmodi, quamvis inde sequatur, quod ad Curiam Romanam deferri non possint, non propriea incidit in hunc Canonem. Similiter, si quis tempore quo pestis in Curia graflaretur, inhibet suis, ne quis vadat Romanam reversurus, non incidit in hunc Canonem; quia in istis, & alijs similibus, ex accidenti solum agitur contra Curiam, & per se prouidetur utilitati, & sanitati patriæ; censuræ vero intelligendæ sunt penes id, quod est per se, & non penes id quod per accidens contingit. Sic Caietan. Nauar. & Alfonsus Viualdus locis allatis, vbi Viualdus locis allatis, vbi Viualdus recte Doctorem quandam Salmatensem secutus, docet, non incurrit hanc censuram, qui expoliaret aliquem pecunij tantum; sicut nec qui assalsti officio vtens, vel ob particularem inimicitiam impeteret aliquem deferentem vietualia, merces, & huiusmodi, alicui particulari personæ ratione venditionis, aut donationis; Cum hæc non ad usum Curiae Romane, sed illius priuatæ personæ deferantur.

A D D I T I O.

Adde. Hæc censura non videtur afficer illos, qui clam furantur aliqd his, qui Romanam deferunt huiusmodi vietualia; quod tamen non esset admittendum quo ad eos, qui itineris ob siderent, aperta que vi eos spoliarent, vt hic adiungit Vgol. §. 2. vers. 3.

Contra vexantes in Curia morantes, aut venientes ad eam, vel ab ea rece dentes. Cap. XIII.

S V M M A R I V M.

- 1 Venientes ad Sedem Apostolicam, aut ab ea recedentes, vexans, excommunicationem Bullæ cœnæ incurrit.
- 2 Excommunicatio noua Bullæ cœnæ quas personas, & actiones continet.
- 3 Nomine [Curiae] quid significetur.
- 4 Morantem in curia vexans, vt in Bullam cœnæ incidat, quid secundum Caietanum facere debeat.
- 5 Canon Bullæ cœnæ, quo vexans ad Sedem Apostolicam accedentes excommunicator, quanta antiquitatis sit.

Excommunicatio Nona fertur in hæc verba: Item excommunicamus, & anathematizamus omnes illos, qui ad Sedem Apostolicam venientes, recedentes ab eadem, sua, vel aliorum opera intu-